

[Udenrigsministeren.]

jeg være helt enig med det ærede medlem. Men desuden siger det ærede medlem — og det er det interessante — at dertil kommer det særlige forhold, at Danmark lige så vel som USA er medlem af Atlantpagten, af NATO, og derigennem altså har en særlig indflydelse. Jeg er enig med det ærede medlem også på det punkt, og jeg synes, det er interessant, at det ærede medlem er nået til den erkendelse.

Vi agter som erklæret i åbningstalen at benytte den indflydelse, vi har i de internationale organisationer, vi er medlem af, og også i de tosidede aftaler, vi har med andre lande, til at søge at varetage de almindelige synspunkter og principper, der er grundlag for vor udenrigspolitik. Når det ærede medlem ligesom lidt overdrivende siger, at jeg har sagt, af Danmarks medlemskab af NATO er den vigtigste grundpille for vor udenrigspolitik, så dækker det i hvert fald ikke min opfattelse. Min opfattelse er den, at vi har to grundpiller, to afgørende grundpiller, for vor udenrigspolitik: medlemskabet af NATO og medlemskabet af FN. Jeg ser sådan på det, at på længere sigt er der ikke tvivl om, at det er FN, der er den vigtigste grundpille, men jeg ser også sådan på det, at for nærværende med den eksisterende politiske situation, så er NATO, om jeg så må sige, den mest presserende grundpille for os. Det er muligt, at det kan tjene til at forklare det ærede medlem, hvorledes min tankegang har været.

Det ærede medlem spørger, om Danmark er blevet konsulteret af den amerikanske regering forud for præsident Kennedys proklamation den 22. oktober om aftenen. Vi fik meddelelse om indholdet af den proklamation, den amerikanske præsident ville afgive, umiddelbart før den blev afgivet. Som bekendt iværksattes aktionerne i henhold til denne erklæring ikke før halvanden dag senere, det vil sige, der havde for Danmark som for andre lande, der er medlem af NATO og fik denne notifikation, været mulighed for, om vi så ønskede det,

at gøre synspunkter gældende over for den amerikanske præsident, inden karaktænen blev sat i værk. Om man vil kalde det en mulighed for at gøre synspunkter eller indflydelse gældende eller ikke, er vel nok i nogen grad et akademisk spørgsmål. Men jeg vil gerne tilføje, at den erklæring, som præsidenten afgav den 22. oktober, kom vel som en overraskelse, fordi forventningerne om, at situationen var så akut, næppe fandtes hos ret mange, men den kom ikke overraskende i den forstand, at præsidenten her foretog sig noget, som ikke havde været varslet forud. Tværtimod havde den amerikanske regering også over for sine allierede inden for NATO understreget den alvor, man fra Amerikas side lagde i vurderingen af den situation, der var opstået i NATO, sådan som jeg også på et tidligere tidspunkt har givet udtryk for det.

Endelig gjorde det ærede medlem en bemærkning om stillingen til prøvesprængningsresolutionerne i FN. Nu er spørgsmålet om, hvilke prøvesprængningsresolutioner der vil blive forelagt og komme til afstemning, ikke endeligt afgjort, og derfor er det efter min opfattelse ikke muligt på dette tidspunkt at sige, hvorledes den virkelige afstemning vil være. Der er stadig tanker om en mellemform for resolution, om ændringsforslag, som alle sammen efter min opfattelse vil kunne påvirke den endelige afstemning fra dansk side. Men når det ærede medlem siger: „Jeg er ikke af den mening, at Danmark har taget det rette standpunkt ved i FN-forsamlingens første komité nærmest at støtte den engelsk-amerikanske resolution om standsnng af prøvesprængninger i rummet, i atmosfæren og på jorden“, så må jeg svare, at når den danske delegation har indtaget dette standpunkt, så har den i den henseende været i god tro, at den havde grund til at formode, at også det ærede medlem var tilhænger af den engelsk-amerikanske resolution, for da vi havde åbningsdebatten, talte det ærede medlems partifælle, det ærede medlem hr. Morten Lange, om det